

Samfunnsutvikling - Kommunal veiledning plan

KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP

0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
2020/49233-4
Sissel Løkra

Dato:
26.03.2021

Høring- forslag til en ny boligsosial lov om kommunenes ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Det vises til svar på høring om ny boligsosial lov om kommunenes ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet fra Innlandet fylkeskommune 15.03. I svaret ble det tatt forbehold om endring ved Fylkesutvalgets behandling 23.03.21. Behandlingen medførte endringer i konklusjonen av høringssvaret. Vedlagt følger nytt høringsbrev, men endring av konklusjon i tråd med vedtak i **Fylkesutvalgets behandling av sak 36/2021 i møte den 23.03.2021:**

Det vises til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets datert 2. desember 2020 med vedlagt høringsnotat.

Innlandet fylkeskommune sender følgende svar på høring om ny boligsosial lov om kommunenes ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet. Det tas forbehold om endring ved Fylkesutvalgets behandling 23.03.21.

Fylkeskommunedirektøren ser positivt på at det blir et klarere regelverk for kommunenes ansvar for boligsosialt arbeid. En trygg og god bolig er et grunnleggende velferdsgode, og en forutsetning for å delta i arbeids- og samfunnsliv. Bolig henger sammen med sosial ulikhet i helse, og kan påvirke folkehelsen positivt og negativt. I den forbindelse er tilgang på bolig i seg selv viktig, men kvaliteten på boligen og bomiljøet er også av stor betydning. I Innlandet fylke sin planstrategi «Innlandsstrategien» er det vedtatt at en av tre regionale planer som skal utarbeides vil omhandle det inkluderende Innlandet. Tilgang på trygge og gode boliger er en viktig del av arbeidet med å skape et inkluderende samfunn. Bolig er også en viktig attraktivitetsfaktor for å tiltrekke seg og beholde innbyggere i kommuner med en nedadgående befolkningsutvikling. Dette gjelder mange kommuner i Innlandet, og særlig i distriktskommunen.

Det boligsosiale arbeidet berører mange sektorer i kommunen, og krever en tverrsektoriell tilnærming. Fylkeskommunedirektøren synes det er et godt grep at det legges opp til at boligsosiale hensyn får en tydeligere plass i den kommunale planleggingen, blant annet ved å ha oversikt over behovet for boliger til vanskeligstilte. Dette vil fremme en helhetlig og systematisk tilnærming til boligsosiale hensyn i planleggingen. Det er viktig at kommunale

råd, som for eksempel eldreråd og råd for mennesker med funksjonsnedsettelse aktivt inviteres til planprosesser knyttet til boligspørsmål.

Loven skal bidra til mer likeverdig tjenesteyting og mer lik praksis. I dag kan det være uklart hvilken hjelp kommunen skal gi, og det er stor variasjon i kommunenes boligsosiale arbeid. Demografiutvalget (NOU 2020:15) påpeker at det er stor variasjon i bruk av Husbankens virkemidler, og at dette særlig gjør seg gjeldende i distriktene. Grunnlån fra Husbanken kan gis til bygging av ny bolig, eller til utbedring og tilpasning av eksisterende bolig. Ifølge utvalget så ble kun tre prosent av Husbankens grunnlån i 2018 brukt i distriktskommuner på sentralitet 5 og 6, som har 17 % av befolkningen. Utvalget sier videre at «Til sammenlikning ble 17 prosent av investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjemsplasser brukt i de samme kommunene. Distriktskommuner har en større andel av sine brukere over 80 år på institusjon sammenliknet med mer sentrale kommuner. Det kan altså være heldig for den samlede ressursinnsatsen at mer av virkemidlene i distriktskommuner investeres i boliger, slik at eldre kan bo hjemme lenger, framfor at de investeres i institusjonsplasser som er dyrere å drifte». Dette er særlig aktuelt for Innlandet, der mange kommuner opplever befolkningsnedgang og flere eldre. Distriktene mangler tilgang til varierte og egnede boliger. Egnede boliger som gjør at eldre kan bo hjemme lenger er nødvendig for å dempe behovet for institusjonsplasser. Fylkeskommunedirektøren mener at Husbankens virkemiddelapparat, kapitaltilgang og prioriteringer bør gjennomgås for å få en tydeligere distriktsprofil. (jfr. prosjektet Aldersvennlig bolig og bomiljøer i distriktene hvor 3 kommuner fra Innlandet deltar).

Konklusjon:

Fylkesutvalget støtter Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag til en ny boligsosial lov om kommunenes ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet.

Husbankens virkemiddelapparat, kapitaltilgang og prioriteringer må tilpasses for å sikre en tydeligere distriktsprofil og effektiv saksbehandling og ressursutnyttelse. Det må legges opp til stimuleringsiltak for utbyggere som sikrer sosial boligbygging, der det er en forutsetning for offentlig støtte i enkeltprosjekter at sosial boligbygging prioriteres.

Fylkesutvalget støtter at regelverket tydeliggjøres for kommunens ansvar innen boligsosialt arbeid for å sikre likeverdige tjenester. Fylkesutvalget påpeker imidlertid at det er store variasjoner i boligmarkedet rundt om i landet og at det er viktig å tilpasse tiltak ut i fra lokale behov.

Fylkesutvalget støtter at boligsosiale hensyn må vektlegges tydelig i den kommunale planleggingen, blant annet gjennom å kartlegge behovet til ulike grupper som har utfordringer knyttet til bolig.

Fylkesutvalget mener at ordningen med startlån må sikre flere inngang til boligmarkedet, særlig grupper som har betalingssevne, men som ikke har tilstrekkelig egenkapital ut fra dagens regelverk.

Vedlegg:

1. Uttalelse fra råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
2. Uttalelse fra det flerkulturelle rådet

Med vennlig hilsen

Kristin Ryen Reithaug
Seksjonssjef, plan

Sissel Løkra

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.